

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 września 2022 r.

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział I Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący	Sędzia SO Alina Gąsior
Protokolant	staż. Izabela Małgorzaciak

po rozpoznaniu w dniu 6 września 2022 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie

sprawy z powództwa **P. Ł.**

przeciwko **Towarzystwu (...) w W.**

przy udziale interwenienta ubocznego T. B. (1)

o zadośćuczynienie, odszkodowanie i rentę

- zasądza od pozwanego Towarzystwa (...) w W. na rzecz powoda P. Ł. kwotę 80.000,00 (osiemdziesiąt tysięcy 00/100) złotych tytułem zadośćuczynienia z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 14 lutego 2021 roku do dnia zapłaty;
- zasądza od pozwanego Towarzystwa (...) w W. na rzecz powoda P. Ł. kwotę 15.236,68 (piętnaście tysięcy dwieście trzydzieści sześć 68/100) złotych tytułem odszkodowania z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 27 października 2021 roku do dnia zapłaty;
- zasądza od pozwanego Towarzystwa (...) w W. na rzecz powoda P. Ł. kwotę 5.265,00 (pięć tysięcy dwieście sześćdziesiąt pięć 00/100) złotych tytułem skapitalizowanej renty za okres od 1 lipca 2021 roku do 31 lipca 2022 roku z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 30 września 2022 roku do dnia zapłaty;
- zasądza od pozwanego Towarzystwa (...) w W. na rzecz powoda P. Ł. kwotę po 105,00 (sto pięć 00/100) złotych tytułem renty na zwiększone potrzeby płatnej do dnia 10 – go każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie uchybienia terminu płatności którejkolwiek z rat, poczynając od 1 sierpnia 2022 roku i na przyszłość;
- oddala powództwo w pozostałej części;
- zasądza od pozwanego Towarzystwa (...) w W. na rzecz powoda P. Ł. kwotę 12.482,00 (dwanaście tysięcy czterysta osiemdziesiąt dwa 00/100) złote tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 5.400,00 (pięć tysięcy czterysta 00/100) złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego;
- nakazuje ściągnąć od pozwanego Towarzystwa (...) w W. na rzecz Skarbu Państwa (Sądu Okręgowego we Piotrkowie Trybunalskim) kwotę 914,45 (dziewięćset czternaście 45/100) złotych tytułem wydatków poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 30 września 2021 roku powód P. Ł. reprezentowany przez pełnomocnika, wniósł o zasądzenie od pozwanego Towarzystwa (...):

1. kwoty 80.000 zł tytułem zadośćuczynienia z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 14 lutego 2021 roku do dnia zapłaty,
2. kwoty 16.485,68 zł tytułem odszkodowania z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty,
3. kwoty po 400,00 zł miesięcznie z tytułu renty na zwiększone potrzeby począwszy od dnia 1 lipca 2021 roku i na przyszłość,
4. zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że w toku postępowania likwidacyjnego strona pozwana nie kwestionowała swojej odpowiedzialności co do zasady i dokonała wypłaty części świadczeń na rzecz powoda.

Powód podał, że w dniu 20 września 2020 roku doszło do wypadku komunikacyjnego, w wyniku którego obrażeń ciała doznał powód. Kierujący pojazdem marki VW P. B. nie zachował szczególnej ostrożności, zbliżając się do przejścia dla pieszych i nieumyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym doprowadzając do potrącenia prawidłowo przechodzącego przez oznakowane przejście dla pieszych powoda. Sprawca wypadku zbiegł z miejsca zdarzenia.

Wyrokiem z dnia 27 sierpnia 2021 roku Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim uznał kierującego pojazdem marki VW P. B. za winnego popełnienia przestępstwa z art. 177 par. 1 k.k. w związku z art. 178 par 1 k.k. i Sąd wymierzył mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres 3 lat.

Pojazd sprawcy wypadku posiadał ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej w pozwanym Towarzystwie.

Po zgłoszeniu szkody pozwany uznał swoją odpowiedzialność co do zasady i wypłacił na rzecz powoda łączne świadczenie w kwocie 51.819,84 zł, w tym 40.000 zł tytułem zadośćuczynienia, 460 zł tytułem kosztów leczenia, kwotę 450 zł tytułem kosztów rehabilitacji, kwotę 540,47 zł tytułem kosztów zakupu lekarstw, kwotę 10.175,93 zł tytułem utraconych korzyści – utraconego dochodu.

Powód podał, że po zdarzeniu został przetransportowany do Szpitala Wojewódzkiego w B., gdzie miał wykonane badania. Na Oddziale (...) Urazowo – Ortopedycznej przebywał do 28 września 2020 roku. Miał wykonany zabieg repozycji i stabilizacji pierścienia miednicy. Był też konsultowany laryngologicznie, stwierdzono bolesność uciskową nosa.

W dniu 28 września 2020 roku powód został przetransportowany do Kliniki (...) w Ł., gdzie miał wykonany zabieg repozycji i osteosyntezy złamania żuchwy. W dniu 1 października 2020 roku powód został wypisany do domu. Przez okres miesiąca był osobą leżącą, posiłki miał podawane za pomocą specjalnej strzykawki. W dniu 2 listopada 2020 roku ponownie był hospitalizowany celem usunięcia stabilizatora. Po 5 dniach został przeniesiony na Oddział Rehabilitacyjny, gdzie został poddany intensywnej rehabilitacji. Do domu został wypisany po 23 dniach, z zaleceniem kontynuacji ćwiczeń.

Powód kontynuował leczenie w Poradni (...) Szczękowej, odbył też 2 serie rehabilitacji.

Przed wypadkiem powód był w pełni sprawnym mężczyzną, był aktywny zawodowo, wolny czas poświęcał rodzinie, uprawiał różnego rodzaju sporty. Po wypadku został pozbawiony takiego trybu życia, przez pół roku był niezdolny do samodzielnego funkcjonowania, od dnia wypadku towarzyszył mu ból. Na nowo musiał uczyć się chodzić, a blizny stanowią trwale oszpecenie powoda.

Biorąc pod uwagę zakres cierpień powoda, rodzaj doznanych obrażeń i ich następstw adekwatne jest zadośćuczynienie w kwocie nie mniejszej niż 120.000 zł, które po pomniejszeniu o kwotę wypłaconą przez pozwanego, daje kwotę dochodzoną pozwem.

Uzasadniając żądanie w zakresie odszkodowania powód wskazał, że po wypadku wymagał pomocy i opieki we wszystkich czynnościach i obecnie również wymaga takiej pomocy przy niektórych pracach. Zdaniem powoda łączna wartość koniecznej opieki od dnia wypadku do końca czerwca 2021 roku wynosi 12.449 zł.

W zakresie utraconych dochodów powód podał, że suma utraconego przez powoda dochodu za okres maj – lipiec 2021 roku to kwota 4.036,68 zł, która to kwota nie została wypłacona przez pozwanego.

Uzasadniając żądanie renty na zwiększone potrzeby powód wskazał, że aktualnie powód nie wrócił do sprawności sprzed wypadku i nie jest w stanie dźwigać, zrobić zakupów, wykonać prac porządkowych w domu i w tym zakresie wymaga pomocy w wymiarze około 15 godzin miesięcznie, co przy stawce 20 zł za godzinę opieki daje kwotę 300 zł miesięcznie. do tego dochodzą koszty zakupu leków – 20 – 50 zł miesięcznie i koszty rehabilitacji – 50 zł miesięcznie.

W odpowiedzi na pozew wniesionej w dniu 15 listopada 2021 roku pozwany reprezentowany przez pełnomocnika wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwany podniósł, że kierujący pojazdem V. T. B. (1) zbiegł z miejsca zdarzenia, zatem gdyby doszło do zaspokojenia roszczenia powoda, pozwanemu przysługiwałoby w stosunku do sprawcy roszczenie o zwrot spełnionych świadczeń.

Pozwany potwierdził, że doszło do zdarzenia szkodzącego, za które pozwany ponosi odpowiedzialność. Po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego pozwany przyjął odpowiedzialność za szkodę i wypłacił na rzecz powoda kwotę 40.000 zł tytułem zadośćuczynienia i kwotę 10.369,37 zł tytułem utraconych korzyści.

Pozwany zakwestionował, aby zaniżył kwoty należnych świadczeń z tytułu zadośćuczynienia oraz utraconych korzyści. Pozwany zakwestionował także wysokość dochodzonego roszczenia z tytułu zwrotu kosztów opieki.

Pozwany wniósł, aby Sąd powiadomił T. B. (1) o toczącym się procesie.

W piśmie z dnia 6 grudnia 2021 roku złożonym w dniu 8 grudnia 2021 roku T. B. (2) złożył oświadczenie, że przystępuje do sprawy w charakterze interwenienta ubocznego.

W toku postępowania strony podtrzymały swoje stanowiska. Pełnomocnik interwenienta ubocznego przyłączył się do stanowiska strony pozwanej.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 20 września 2020 roku doszło do zdarzenia drogowego z udziałem powoda. Sprawca wypadku T. B. (1) był oskarżony o to, że w miejscowości G., około godziny 20:35, poruszając się samochodem marki V. (...) nie zachował należytej ostrożności, w sposób nieprawidłowy obserwował drogę i nie ustąpił pierwszeństwa przechodzącemu przez oznakowane przejście dla pieszych P. Ł. doprowadzając do jego potrącenia, czym nieumyślnie spowodował wypadek w ruchu drogowym i obrażenia ciała pieszego w postaci złamania prawej gałęzi żuchwy, uszkodzenia spojenia łonowego, stawu krzyżowo – biodrowego, rany brody, stłuczenia klatki piersiowej i urazu głowy, przy czym obrażenia te naruszyły czynności narządów jego ciała trwające dłużej niż siedem dni, a następnie zbiegł z miejsca zdarzenia.

Oskarżony został uznany za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu i Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim w sprawie VII K 156/21 ustalił, że skarżony nie zachował szczególnej ostrożności zbliżając się do przejścia dla pieszych i nieumyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym, za co został skazany na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności i zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych na okres 3 lat. Jednocześnie Sąd zasądził od oskarżonego na rzecz P. Ł. nawiązkę w kwocie 10.000 zł.

(dowód: wyrok w sprawie VII K 156/21 – k. 8)

Na miejsce zdarzenia przybyli funkcjonariusze Policji, którzy w notatce urzędowej wskazali przebieg zdarzenia, a mianowicie, że kierujący n/n pojazdem będąc na wysokości przejścia dla pieszych nie ustąpił pierwszeństwa rowerzyście przechodzącemu przez jezdnię na oznakowanym przejściu dla pieszych, doszło do najechania mężczyzny prowadzącego rower, a sprawca oddalił się z miejsca zdarzenia. W wyniku zdarzenia P. Ł. doznał obrażeń ciała. Rower uszkodzowany został przemieszczony na przeciwległy pas ruchu. Świadkowie zdarzenia widzieli jak powód wchodził na przejście dla pieszych z rowerem. Przejście było usytuowane pomiędzy dwoma wysepkami. Kierowca, który go potrącił jechał szybko i nie zatrzymał się. Przejście dla pieszych było oświetlone, powód wszedł na przejście, prowadząc rower. T. B. (1), kierujący samochodem V. (...), w trakcie przesłuchania na Policji stwierdził, że na przejściu dla pieszych potrącił pieszego, przechodzącego przez oznakowane przejście dla pieszych wraz z rowerem. Na rozprawie w dniu 4 czerwca 2021 roku T. B. (1) potwierdził treść odczytanych mu wyjaśnień i wskazał, że zauważył pieszego dopiero przed samym samochodem, który „wszedł mu pod koła i kierowca nie mógł zahamować. Ostatecznie stwierdził, że nie może do końca powiedzieć, czy pieszy jechał rowerem, czy go prowadził.

W trakcie składania zeznań w sprawie karnej powód wskazywał, że prowadził rower po chodniku, a kiedy wchodził na przejście dla pieszych samochód widział z odległości około 300 metrów. Powód dochodził do wysepki i wówczas został potrącony. Uderzenie poszło najpierw na rower, a następnie na powoda. Przed zdarzeniem powód spożywał alkohol, w trakcie uroczystości rodzinnej około 15, 16 godziny, a do zdarzenia doszło około 20:30. Powód wypił 250 – 300 ml wódki. W chwili zdarzenia powód został przebadany na zawartość alkoholu i pomiar wykazał 0,39 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu.

W trakcie postępowania karnego została sporządzona opinia przez biegłego z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych, z której wynika, że kierujący, dojeżdżając do oznakowanego przejścia dla pieszych był obowiązany do zachowania szczególnej ostrożności. Wyraźnym błędem kierującego było to, że w warunkach wydzielonego miejsca do bezpiecznego przekraczania jezdni nie widział uszkodzowanego. Obowiązkiem kierującego było dostosowanie prędkości oraz techniki obserwacji do warunków drogowych. Kierujący dysponował możliwością dostrzeżenia znaku D-6 z bezpiecznej odległości.

Bez względu na postępowanie uszkodzowanego kierujący V. dysponował możliwością dostrzeżenia jego obecności na jezdni. Kierujący nie obserwował przedpola przed pojazdem. Zignorował zasady bezpieczeństwa w obszarze wyznaczonego przejścia dla pieszych.

Biegły wskazał, że uszkodzowany zaniechał przechodzenia przez jezdnię po wyznaczonym przejściu dla pieszych oraz prostopadle do osi jezdni, jednak w kontekście techniki jazdy kierującego V., nie miało to wpływu na zaistnienie zdarzenia. Nawet w sytuacji, gdyby uszkodzowany jechał na rowerze i tuż przed przejściem zmienił kierunek jazdy, to ta technika również nie byłaby w bezpośrednim związku przyczynowym z zaistnieniem potrącenia.

(dowód: akta VII K 156/21 – notatka urzędowa – k. 1,2, protokół przesłuchania świadka D. W. – k. 8v, 9, protokół przesłuchania świadka J. P. – k. 12, 13, protokół przesłuchania T. B. (1) – k. 73, 74, k. 158, protokół rozprawy k. 158v, protokół badania stanu trzeźwości – k. 17, 18, 24, opinia biegłego M. R. – k. 176 – k. 183)

Powód w dniu zdarzenia szedł chodnikiem wzdłuż drogi i prowadził rower. Zatrzymał się przed przejściem dla pieszych, po czym obejrzał się na obie strony. Widział samochód w dalekiej odległości. Kiedy przechodził na drugą

stronę ulicy, został potrącony przed wysepką dzielącą pasy ruchu. Bezpośrednio po zdarzeniu został przewieziony do szpitala, a po powrocie do domu był osobą leżącą.

(dowód: zeznania powoda – protokół k. 234v, 235)

W wypadku powód doznał urazu wielomiejscowego, a w szczególności: urazowego rozerwania spojenia łonowego i stawu krzyżowo biodrowego prawego, urazu głowy ze złamaniem prawej gałęzi żuchwy, złamaniem nosa i raną brody oraz stłuczenia klatki piersiowej. Złamanie kości miednicy wymagało leczenia operacyjnego. Następstwem koniecznego leczenia operacyjnego i ran urazowych są blizny powodujące trwałe oszpecenie powoda.

Na podstawie badania oraz dokumentacji lekarskiej zawartej w aktach sprawy u powoda P. Ł. stwierdzono:

- Pourazowe blizny twarzy

Stały uszczerbek na zdrowiu będący wynikiem istniejących zniekształceń bliznowatych twarzy wynosi 3% - pkt 19A - uszkodzenie powłok twarzy (blizny i ubytki) - oszpecenie bez zaburzeń funkcji w zależności od rozmiarów blizn i ubytków w powłokach twarzy - 1-10 % w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002 r. DZ.U.234.

- Pooperacyjne blizny brzucha (po założeniu stabilizatora miednicy)

Stały uszczerbek na zdrowiu będący wynikiem istniejących zniekształceń bliznowatych brzucha wynosi 2 % - pkt 65 - uszkodzenia powłok jamy brzusznej (5-30%) w zależności od umiejscowienia i rozmiarów uszkodzenia - w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002 r. DZ.U.234.

Uszczerbek określono poniżej dolnej granicy dla punktu 65, ponieważ nie stwierdza się ani przetok ani przepuklin w obrębie ściany jamy brzusznej.

- Pourazowe blizny pośladków i okolicy lędźwiowej

Stały uszczerbek na zdrowiu będący wynikiem istniejących zniekształceń bliznowatych pośladków wynosi 2% - punkt 149 - uszkodzenie skóry, mięśni, ścięgien uda w zależności od zaburzeń funkcji 5-20 % w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002 r. DZ.U.234.

Orzeczone uszczerbek ustalono poniżej dolnej granicy dla punktu 149, ponieważ uszkodzenie tkanek miękkich uda nie powoduje zaburzeń czynnościowych, a jedynie niewielki defekt estetyczny, który został wzięty pod uwagę przy ocenie uszczerbku na zdrowiu.

Suma stałego uszczerbku na zdrowiu z punktu widzenia chirurgii plastycznej wynikającego z oszpecenia bliznami pourazowymi i pooperacyjnymi wynosi 7%.

Dolegliwości bólowe wynikały głównie ze złamania miednicy i leczenia operacyjnego.

Dolegliwości bólowe wynikające z powierzchniowych ran pourazowych i ogólnych potłuczeń były średnio nasilone przez 2 tygodnie i przez następne 3-4 tygodnie stopniowo ustępowały.

Istniejące u powoda blizny pooperacyjne i pourazowe nie były i nie są przyczyną dolegliwości bólowych.

Obecnie istniejące u powoda blizny to blizny dojrzałe - od wypadku minęło 1,5 roku - nie wymagają ani pielęgnacji ani specjalistycznego leczenia.

Powód wymagał pomocy osób trzecich. Wynikało to z długiego unieruchomienia spowodowanego złamaniem miednicy. Z punktu widzenia chirurgii plastycznej powód nie wymagał i nie wymaga dodatkowej pomocy osób trzecich. Opisane blizny powodują trwałe, niewielkiego stopnia oszpecenie powoda. Nie jest możliwe całkowite

usunięcie istniejących blizn ani w drodze operacji plastycznej ani poprzez leczenie zachowawcze. Wszelkie zabiegi korekcyjne mają na celu jedynie poprawę wyglądu blizn.

Możliwa jest korekta chirurgiczna blizn pooperacyjnych w podbrzuszu po leczeniu złamania miednicy. W przypadku pozostałych blizn żadne leczenie nie przyniesie istotnej poprawy ich wyglądu. Chirurgiczne zabiegi korekcyjne zniekształceń pourazowych wykonywane są w oddziałach chirurgii plastycznej nieodpłatnie w ramach umowy z NFZ.

Wszystkie opisane w opinii obrażenia są następstwem wypadku z dnia 20 września 2020r.

(dowód: opinia biegłego chirurga plastyka T. Z. – k. 106 – k. 109)

W wyniku przedmiotowego wypadku powód doznał uszkodzenia pierścienia miednicy typu A. (...). Wg podziału Y. - B. jest to rozejście spojenia łonowego > 2.5 cm z rozejściem stawu krzyżowo biodrowego w przypadku powoda po stronie prawej. Jest to uszkodzenie rotacyjnie niestabilne.

Rodzaj uszkodzenia wymagał operacyjnej stabilizacji miednicy poprzez założenie stabilizatora zewnętrznego i leżenia.

Ocena biegłego dla tego typu przypadków to silne dolegliwości bólowe (7 w skali (...)) do 4 tygodni, a zmniejszające się do końca grudnia 2020 roku - chodził samodzielnie po rehabilitacji.

Zgłaszane dolegliwości bólowe są wynikiem pozostałej po zastosowanym leczeniu deformacji w zakresie spojenia łonowego i stawu krzyżowo biodrowego.

Kwalifikuje to do orzeczenia stałego uszczerbku na zdrowiu w ramach pozycji 95 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 18.12.2002 r. w wysokości 15%. Wg tabeli norm oceny procentowej trwałego uszczerbku na zdrowiu wskutek nieszczęśliwego wypadku (...) pozycja 95b - 15%

Z powodów ortopedycznych zasadne było stosowanie :

- leki p/zakrzepowe w okresie 28.09. do 02.11.2020 r. (ok. 15 zł)
- leki p/bólowe (ok. 30 zł)
- środki dezynfekcyjne (ok. 30 zł)

Powód wymagał pomocy osób trzecich w zakresie podstawowych czynności życiowych tj. kąpiel i czynności higieniczne, sporządzanie posiłków, ubieranie się, utrzymanie porządku, załatwianie spraw poza domem w okresie od 28.09. do 02.11.2020 r. w wymiarze 4 godzin dziennie.

Rokowania co do ustąpienia dolegliwości głównie o charakterze powysiłkowym są niepomyślne. Możliwy wcześniejszy rozwój zmian zwyrodnieniowych głównie stawów krzyżowo -biodrowych.

(dowód: opinia biegłego ortopedy J. B. – k. 112 – 114)

Z neurologicznego punktu widzenia u powoda występują:

1. Pourazowe bóle i zawroty głowy z napadami lęku jako objaw pourazowych powikłań wewnątrzczaszkowych.
2. Pourazowy zespół bólowo-korzeniowy lędźwiowy.

Uszczerbek na zdrowiu chorego spowodowany wypadkiem z dnia 20.09.2020r. wynosi według tabeli wydanej przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18.12.2002r.:

- dla punktu 10a- pourazowe bóle i zawroty głowy z lękami- 5%

- dla punktu 94c- pourazowy zespół korzeniowy lędźwiowy- 5%

Łączny uszczerbek na zdrowiu badanego z powodów neurologicznych wynosi 10% .

Zakres cierpień powoda spowodowany urazem z kręgu chorób neurologicznych odniesiony przez niego w wypadku z dnia 20.09.2020r. jest średni. Stłuczenie głowy i kręgosłupa lędźwiowo-krzyżowego daje dolegliwości w postaci bólów głowy i kręgosłupa, które ustępują po zażyciu powszechnie znanych środków przeciwbólowych. Koszt zakupu tych leków bezpośrednio po wypadku przez okres dwóch lat wynosił około 50 zł miesięcznie, a obecnie wynosi on około 25 zł miesięcznie.

Rehabilitacja chorego związana z masażami kręgosłupa lędźwiowo-krzyżowego będzie jeszcze trwać przez kilka najbliższych lat, a jej koszt wynosi około 60 zł miesięcznie. Stosowane przez badanego środki przeciwbólowe w postaci żelów będą miały zasadność stosowania również w przyszłości, a koszt ich zakupu wynosi około 20zł/miesięcznie.

Opieka nad chorym w domu była sprawowana przez jego małżonkę przez sześć godzin na dobę przez pierwsze trzy miesiące po wypadku. Badany był wówczas osobą leżącą. Obecnie chory wymaga pomocy osób drugich w wymiarze 15 godzin miesięcznie, a koszt jednej godziny opieki nad chorym wynosi według stawek MOPS 20 zł na godzinę. Pomoc osób drugich jest niezbędna w takich czynnościach jak: wykonywanie zabiegów higienicznych, sprzątanie, gotowanie, robienie zakupów oraz dźwiganie ciężarów powyżej 5kg.

(dowód: opinia biegłego neurologa A. P. – k. 129 – 131)

Z zakresu chirurgii szczękowo- twarzowej powód w wyniku wypadku komunikacyjnego dnia 20.09.2020 r. doznał:

- złamania trzonu żuchwy okolicy 34,35 bez przemieszczenia odłamów (leczone chirurgicznie)
- złamania wyrostka kłykciowego i dziobiastego żuchwy strony prawej bez przemieszczenia odłamów (leczone ortopedycznie)
- złamania kości nosa bez przemieszczenia odłamów (niewymagające interwencji laryngologicznej)
- rany bródki w linii pośrodkowej o dł ok. 3-4 cm zaopatrzona chirurgicznie, wygojona prawidłowo
- uszkodzenie korony zęba 14 (odbudowane kompozytem)

Dolegliwości bólowe z zakresu chirurgii szczękowo- twarzowej u powoda związane z procesem gojenia stłuczeń mogły trwać około 2- 3 tygodni oraz gojenia złamań kości około 6-8 tygodni. Powód potwierdza, że po urazie odczuwał ból żuchwy około 6 tygodni po zabiegu. Bóle nasilały się podczas nocnego odpoczynku. W skali 1/10 powód klasyfikuje odczuwany ból do 2 tygodni po zabiegu na 10/10, wówczas przyjmował leki przeciwbólowe typu: N. (2x dziennie). Farmakoterapię przeciwbólową powód stosował do czasu zdjęcia śrub (...). W chwili obecnej powód nie odczuwa samoistnych dolegliwości bólowych ze strony przebytego złamania żuchwy. Brak bólu podczas żucia i gryzienia. Odczuwa dolegliwości bólowe w okolicy stawu skroniowo- żuchwowego prawego jedynie podczas np. długotrwałego żucia twardych pokarmów.

Zakres cierpień fizycznych:

- ból z powodu ran i stłuczeń twarzy- 2-3 tygodnie
- ból z powodu wielokrotnego złamania żuchwy- 2,5 miesiąca ból wymagający przyjmowania leków przeciwbólowych. Następnie dolegliwości bólowe malały aż do ustąpienia. W dniu dzisiejszym powód podaje ból w okolicy stawu skroniowo- żuchwowego podczas długotrwałego żucia.

- konieczność utrzymania wyciągów elastycznych przez 6 tygodni, dieta płynna przez sondę za zębami przez ten czas, a następnie w postaci miękkiej.

Ból należy zakwalifikować do bólu przejściowego związanego z przebyłym złamaniem żuchwy i okresem gojenia.

Powód w wyniku wypadku komunikacyjnego dnia 20.09.2020 r. z zakresu chirurgii szczękowo- twarzowej doznał trwałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości:

1. Uszkodzenie powłok twarzy (blizny i ubytki), oszpecenia bez zaburzeń funkcji- w zależności od rozmiarów blizn i ubytków w powłokach twarzy pkt 19 (1- 10%).

W wyniku urazu powód doznał rany bródki w linii pośrodkowej. Rana była zaopatrzona chirurgicznie. W chwili obecnej brak możliwości oceny blizny ukrytej w zaroście brody. Rana bródki wygojona prawidłowo, bez zaburzeń funkcji.

Blizny w jamie ustnej powstałe w wyniku dostępów chirurgicznych do zabiegu osteosyntezy płytkowej żuchwy nie powodują zaburzeń funkcji i oszpecenia.

Brak uszczerbku na zdrowiu z pkt. 19 z tytułu wygojonych ran w jamie ustnej.

II. Utrata zębów: 0% wg pkt 21

Pacjent nie utracił zębów w wyniku urazu. Uszkodzenie korony zęba 14 obejmowało utratę 2 wypełnień kompozytowych oraz ścianki przedsionkowej zęba. Uszkodzenie zostało naprawione na jednej wizycie stomatologicznej- odbudowa kompozytowa. Ząb nie wymagał leczenia endodontycznego. Spełnia funkcje żucia i estetyczne. Zęby przy szczelinie złamania żuchwy nie zostały uszkodzone, nie obumarły, nie wymagały leczenia. Spełniają wszystkie funkcje. W trakcie badania powód poinformował o tym iż, zęby przy wkręconych na czas leczenia śrubach (...) obecnie „inaczej” reagują podczas opukiwania szczególnie ząb 13. Nie powodują dolegliwości bólowych, nie powodują zaburzeń funkcji. Oceniając (...) po wkręconych śrubach (...) nie widzę uszkodzeń korzeni zębów sąsiadujących z wkręconymi w kość śrubami, zaś ząb 13 był leczony kanałowe Leczenie to przeprowadzone było przed założeniem pracy protetycznej. Ząb jest martwy co nie ma związku z przedmiotowym wypadkiem a może być w odczuciach powoda inny podczas opukiwania w stosunku do zębów żywych. Ponadto jest filarem mostu, pod koroną ceramiczną co również może powodować odmienne odczucia podczas opukiwania. Brak trwałego uszczerbku na zdrowiu z pkt. 21.

III. Uszkodzenie nosa bez zaburzeń oddychania i powonienia - zależnie od rozległości uszkodzenia -1% z pkt. 20 A (1 - 10 %)

Powód w wyniku urazu doznał złamania kości nosa. Nos prosty, słupek nosa prosty, w linii, brak asymetrii nosa. Drożność przewodów nosowych zachowana. Smak i węch zachowany. Z uwagi na brak w chwili obecnej ewidentnych zaburzeń funkcji i estetyki związanych z przebyłym złamaniem kości nosa uszczerbek na zdrowiu z powyższej pozycji orzeczono w dolnej granicy zgodnie z wytycznymi z Dz. U. z dnia 18.12.2002r. Zgodnie z powyższą pozycją należy uwzględnić uszkodzenie kości a u powoda niewątpliwie doszło do złamania kości nosa, mimo braku w chwili obecnej zaburzeń. Daje to podstawę do określenia uszczerbku na zdrowiu z pkt. 20 A.

IV. Złamania szczęki i/lub żuchwy wygojone z przemieszczeniem odłamów bez zaburzeń czynności stawu skroniowo-żuchwowego- w zależności od stopnia zniekształcenia i rozwarcia szczęk - 2% wg pkt 24 A (1-5 %)

W wyniku urazu doszło do podwójnego złamania kości żuchwy w okolicy trzonu żuchwy po stronie lewej i w obrębie wyrostka kłykciowego i dziobiastego strony prawej. Złamania bez przemieszczeń. Złamanie trzonu żuchwy z powodu lokalizacji w odcinku uzębionym zdecydowano o leczeniu chirurgicznym, a złamanie w obrębie prawej gałęzi żuchwy

z powodu braku przemieszczenia odłamów zdecydowano o leczeniu ortopedycznym (brak konieczności repozycji odłamów i osteosyntezy płytkowej)

Doszło do prawidłowego zrostu złamań. Brak jest asymetrii twarzy z powodu złamań. Brak ruchomości patologicznej żuchwy w chwili obecnej. Odwodzenie i przywodzenie żuchwy oraz ruchy boczne żuchwy zachowane, prawidłowe i bezbolesne, brak zbaczania żuchwy w trakcie odwodzenia i przywodzenia, brak trzasków w stawach skroniowo-żuchwowych w trakcie ruchów. Wysuwanie żuchwy w ruchu protruzyjnym ok. 7 mm, brak bólu (maksymalne wysunięcie w ruchu protruzyjnym wynosi średnio prawidłowo 7 mm). Odwodzenie żuchwy, bez blokowania - amplituda rozwarcia 43 mm- prawidłowa (zakres ruchu odwodzenia żuchwy powinien wynosić 40-60 mm). Ruchy boczne żuchwy przy maksymalnym bocznym przemieszczeniu żuchwy: w prawo 12 mm, w lewo 12 mm (ruchy boczne prawidłowo mają zakres 8-12 mm w każdą stronę). Zwarcie zębów prawidłowe, aczkolwiek powód podał iż wg jego doznań jest nieco inne niż przed urazem. Brak schodków kostnych, brak asymetrii twarzy z powodu przebytych złamań żuchwy. Żaden ząb nie obumarł po urazie, nie było konieczności leczenia endodontycznego. Brak dolegliwości bólowych samoistnych i dotykowych, powód podaje dolegliwości bólowe podczas dłuższego żucia twardych pokarmów. Brak dolegliwości bólowych spoczynkowych.

Z uwagi na niewielkie, subiektywne skutki przebytego złamania żuchwy oraz podawane dolegliwości dotyczące okolic stawów skroniowo-żuchwowych, bardziej prawego mogące mieć związek z przebyłym urazem oraz brak przemieszczeń odłamów, brak zaburzeń rozwarcia szczęk i brak zniekształceń trwały uszczerbek na zdrowiu z pkt. 24 A wynosi 2 %

V. Uszkodzenie częściowe lub całkowite nerwu trójdzielnego- w zależności od stopnia uszkodzenia-1% wg pkt 14 (10-20 %)

W wyniku złamania żuchwy przechodzącego w okolicy otworu bródkowego lewego - miejsca wyjścia na powierzchnię kości nerwu bródkowego, doszło do jego uszkodzenia w wyniku urazu bądź w wyniku operacji przeprowadzonej w bliskim sąsiedztwie nerwu. Manifestuje się to zaburzeniem czucia twarzy z zakresu unerwienia przez nerw bródkowy strony lewej tj.: skóra bródki strony lewej, wargi dolnej strony lewej, mrowienia błony śluzowej przedsionka jamy ustnej-dziąseł żuchwy strony lewej, zębów 31- 35. Powód czuje dotyk nieco słabiej niż po stronie prawej i drętwienie tych okolic. Okolica ta szybciej marznie i wówczas odczuwa większe odrętwienie. Spowodowane jest to uszkodzeniem nerwu bródkowego- gałęzi nerwu trójdzielnego lewego. Zaburzenie czucia wpływa nie wpływa negatywnie na codzienne funkcjonowanie powoda ale powoduje uczucie dyskomfortu podczas dotyku skóry bródki i wargi dolnej.

Nerw żębodołowy dolny, przebiegając w kanale koło pierwszego przedtrzonowca oddaje większość swych włókien na powierzchnię kości jako nerw bródkowy. Nerw żębodołowy dolny należy do gałęzi grupy tylnej nerwu żuchwowego. Nerw żuchwowy (V3) to trzecia gałąź nerwu trójdzielnego, V nerwu czaszkowego. Nerw bródkowy unerwia skórę i błonę śluzową wargi dolnej oraz skórę okolicy bródkowej, błonę śluzową przedsionka jamy ustnej oraz zęby sieczne i przedtrzonowe. Opisane zaburzenia czucia twarzy mają największe tendencje do poprawy w okresie około 6 miesięcy od urazu dlatego w chwili obecnej uszczerbek na zdrowiu jest uszczerbkiem stałym. Uszkodzona została gałązka jednej z trzech gałęzi nerwu trójdzielnego. Z uwagi na niewielkie uszkodzenie oraz niewielki wpływ na codzienne funkcjonowanie (z dyskomfortem w codziennym życiu) orzeczone uszczerbek z pkt. 14 powinien być poniżej dolnej granicy w oparciu o paragraf 8 pkt 3, Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej dnia 18 grudnia 2002 r. w sprawie szczególnych zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu, trybu postępowania przy ustalaniu tego uszczerbku oraz postępowania o wypłatę jednorazowego odszkodowania. W związku z powyższym trwały uszczerbek na zdrowiu z pkt. 14 wynosi 1 %.

Uszczerbek na zdrowiu z zakresu chirurgii szczękowo- twarzowej wynosi: 4 %

Powód z zakresu chirurgii szczękowo- twarzowej przyjmował przez rok N., w trakcie gojenia przepłukiwał jamę ustną preparatem E., przeciwbólowo przyjmował N., smarował dziąsło z powodu dolegliwości bólowych z powodu ucisku

wyciągu elastycznego i śrub (...) w żelu. Nie stosował maści. Koszt leków zgodnie z fakturami. Używanie ich w tym okresie było zasadne.

Leczenie z zakresu chirurgii szczękowo- twarzowej było refundowane przez NFZ. Brak było rehabilitacji z zakresu chirurgii szczękowo- twarzowej. Leczenie z zakresu chirurgii szczękowo- twarzowej zostało zakończone 08.12.2020 r.

Powód z punktu widzenia chirurgii szczękowo- twarzowej nie wymagał pomocy osób trzecich w życiu codziennym i funkcjonowaniu. Wymagał pomocy w przypadku konieczności transportu na ambulatoryjne wizyty kontrolne lekarskie do Poradni (...) Szczękowo- Twarzowej z uwagi na uraz miednicy.

Biorąc pod uwagę zakres chirurgii szczękowo- twarzowej leczenie zostało zakończone dnia 08.12.2020 r. powrotem do zdrowia. Kości żuchwy zrosnięte prawidłowo, zęby ustawiono prawidłowo. Rany skóry oraz pooperacyjne zagojone prawidłowo. Zaburzenia czucia skóry bródki i wargi dolnej po stronie lewej biorąc pod uwagę czas jaki upłynął od wypadku pozostaną na stałe, możliwa jest jedynie niewielka poprawa. Rokowania co do stanu zdrowia z zakresu chirurgii szczękowo- twarzowej dobre. Okresowe dolegliwości powoda związane z dolegliwościami bólowymi w obrębie stawów skroniowo- żuchwowych podczas długotrwałego żucia z pojawiającymi się trzeszczeniami mogą wynikać zarówno z przebytego urazu jak i z nieleczonego bruksizmu. Złamanie w obrębie wyrostka kłykciowego było bez przemieszczeń odłamów mogących powodować zaburzenia stawowe. W badaniu powoda nie stwierdzono ewidentnych zaburzeń stawowych. W chwili obecnej powód nie leczy się z zakresu chirurgii szczękowo- twarzowej, nie korzysta również z leczenia w Poradni zajmującej się leczeniem stawów skroniowo- żuchwowych i bruksizmem ani rehabilitacji.

Rokowania co do stanu zdrowia powoda z zakresu chirurgii szczękowo- twarzowej i możliwości funkcjonowania w życiu codziennym na przyszłość biorąc pod uwagę przebyte złamanie żuchwy należy uznać za dobre. Kość żuchwy jest zrosnięta prawidłowo, bez zaburzeń zwarcia.

Powód Ł. P. w wyniku zdarzenia- wypadek komunikacyjny dnia 20.09.2020 r. - pieszy potrącony przez samochód doznał urazu wielomiejscowego bez utraty przytomności. Z zakresu chirurgii szczękowo- twarzowej doznał - wielokrotnego złamania żuchwy, złamania kości nosa, rany bródki, uszkodzenia korony zęba 14. Leczony był z zakresu chirurgii szczękowo- twarzowej chirurgicznie (złamanie trzonu żuchwy- osteosynteza) i ortopedycznie (złamanie gałęzi żuchwy strony prawej bez przemieszczeń). Złamanie kości nosa było bez przemieszczeń i nie wymagało zaopatrzenia i interwencji chirurgicznej. Uszkodzenie zęba 14 było niewielkie i wymagało leczenia zachowawczego w gabinecie stomatologicznym. Skutkiem złamania trzonu żuchwy jest zaburzenie czucia z zakresu nerwu trójdzielnego strony lewej. Pacjent skarży się do dnia dzisiejszego na zaburzenia czucia skóry bródki i wargi dolnej po stronie lewej, dziąseł w przedsionku jamy ustnej żuchwy strony lewej oraz drętwienia zębów od 31 do 35. W chwili obecnej leczenie z zakresu chirurgii szczękowo- twarzowej należy uznać za zakończone. Powód nie wymaga kontynuacji leczenia i rehabilitacji z zakresu chirurgii szczękowo- twarzowej. Wskazana kontrola żywotności zębów w pobliżu szczeliny złamania z uwagi na możliwość ich obumarcia i konieczności wówczas leczenia endodontycznego. Wskazana diagnostyka i ewentualne leczenie z powodu bruksizmu- brak związku przyczynowo- skutkowego z przedmiotowym wypadkiem.

(dowód: opinia biegłego z zakresu chirurgii szczękowej L. K. – k. 170 – k. 175)

W wyniku wypadku powód doznał, między innymi złamania kości nosa, co skutkuje trwałym uszczerbkiem na zdrowiu – 1%. Z powodu złamania kości nosa nie można wyodrębnić cierpienia, bowiem były one pokryte cierpieniami związanymi z innymi poważnymi urazami i nie wymagały stosowania szczególnych środków p. bólowych. Z powodu złamania kości nosa powód nie wymagał pomocy osób trzecich. Kości nosa zagoiły się prawidłowo, bez powikłań. U powoda nie występują zmiany chorobowe istniejące przed wypadkiem.

(dowód: opinia biegłego otolaryngologa A. L. – k. 116 – 119)

Przed wypadkiem powód mieszkał z rodziną, z żoną i dwoma synami. Powód był aktywny fizycznie, chodził na basen, grał w piłkę rekreacyjnie, grał w siatkówkę, bawił się z dziećmi. Po wypadku wszystkie obowiązki przejęła żona powoda. Musiała zająć się dziećmi, domem, poza tym opiekowała się powodem. Żona powoda wynajmowała pracowników do takich prac, jak wnoszenie opału.

Po wyjściu ze szpitala powód przez 4 tygodnie był osobą całkowicie leżącą. W tym czasie żona pomagała mu praktycznie przy wszystkich czynnościach, jak ubieranie, toaleta, przygotowywanie posiłków, w tym płynnej diety, karmienie specjalną strzykawką. W tym czasie żona powoda nie pracowała, natomiast planowała rozpocząć pracę w dniu 22 września 2020 roku. Po wyjęciu stabilizatora, powód przebywał na Oddziale Rehabilitacyjnym, a po powrocie do domu sam wykonywał zalecane ćwiczenia. W dniu 3 maja 2021 roku żona powoda podjęła pracę, ponieważ powód był już wystarczająco samodzielny. Powód w czasie trwania sprawy, w styczniu 2022 roku nie pracował zawodowo, natomiast wykonywał już lekkie prace domowe. Powód korzystał z rehabilitacji, w listopadzie i grudniu 2021 roku był na masażach. Przed wypadkiem powód nie leczył się, nie przyjmował leków na stałe.

(dowód; zeznania świadka J. Ł. – protokół k. 94v)

Kiedy powód przebywał w domu opiekę nad nim sprawowała żona i dzieci. Powód zaczął w miarę normalnie funkcjonować w maju – czerwcu 2021 roku. W tym czasie żona powoda wróciła do pracy. Aktualnie powód ciągle potrzebuje pomocy rodziny i znajomych. Nie może dźwigać, nie może wykonywać wszystkich prac rolniczych i gospodarczych.

Powód nie może też grać z dziećmi w piłkę, nie może też długo siedzieć na ciągniku.

Z uwagi na długotrwałe zwolnienie, powód został zwolniony z poprzedniej pracy i w maju 2022 roku rozpoczął nową pracę, jeżdżąc na ciągniku. Po kilku godzinach odczuwa jednak bóle kręgosłupa i bioder. Musi często zmieniać pozycje, nie może długo chodzić, ani siedzieć w jednym miejscu.

Aktualnie powód odbywa rehabilitację w ramach NFZ, dwa razy w roku. Korzysta też z masażu prywatnie 2 razy w miesiącu, których koszt wynosi około 60 – 100 zł. Powód używa też maści, których koszt wynosi około 25 – 50 zł miesięcznie.

Po wypadku życie powoda uległo zmianie, nie może pracować tyle co wcześniej, nie może też uprawiać sportu w takim wymiarze jak przed wypadkiem, odczuwa też lęk poruszając się przy drodze.

Przed wypadkiem powód nie leczył się ortopedycznie, ani neurologicznie.

(dowód: zeznania powoda – protokół k. 234v – 236)

W piśmie z dnia 14 grudnia 2020 roku powód zgłosił szkodę Ubezpieczycielowi, domagając się zasądzenia zadośćuczynienia w kwocie 350.000 zł oraz zwrotu kosztów związanych z wypadkiem według przedłożonych faktur. Wniósł także o zwrot utraconego zarobku.

(dowód: zgłoszenie szkody – k. 11 – k. 12)

W dniu 6 maja 2021 roku Ubezpieczyciel przyznał na rzecz powoda łącznie kwotę 41.814,86 zł, w tym kwotę 40.000 zł tytułem zadośćuczynienia. W dniu 16 lipca 2021 roku pozwany przyznał na rzecz powoda kwotę 10.175,93 zł.

(dowód: pisma pozwanego – k. 14 – k. 17)

Powód był zatrudniony jako kierowca i w dniu 6 sierpnia 2021 roku pracodawca rozwiązał z nim umowę o pracę z powodu niezdolności do pracy wskutek choroby. Średnie miesięczne wynagrodzenie uzyskiwane przez powoda wynosiło w miesiącach styczeń – kwiecień 2020 roku 5.500,43 zł netto. Średnie miesięczne wynagrodzenie w czasie

zwolnienia lekarskiego powoda wynosiło 4.213,92 zł netto. Pozwany uznał, że w okresie od września 2020 roku do 30 kwietnia 2021 roku utracone zarobki wynoszą 10.369,37 zł. taką kwotę pozwany wypłacił na rzecz powoda.

(dowód: rozwiązanie umowy o pracę – k. 36, zaświadczenie o zarobkach – k. 37, k. 38, wyliczenie utraconego dochodu powoda w piśmie pozwanego z dnia 16 lipca 2021 roku – k.17)

W miesiącach maj, czerwiec, lipiec 2021 roku powód uzyskał tytułem świadczenia odpowiednio kwoty: 4.554,32 zł, 4.129,76 zł, 3.780,53 zł.

(dowód: historia transakcji – k. 39)

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie wyżej wskazanych dowodów. Sąd pominął wniosek pełnomocnika interwenienta ubocznego o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych, uznając że przeprowadzenie takiego dowodu jest zbędne i niezasadnie przedłuży postępowanie. Mianowicie z zebranego w sprawie materiału dowodowego, w tym również znajdującego się w sprawie karnej VII K 156/21 wynika, iż w chwili zdarzenia powód przechodząc na oznakowanym przejściu dla pieszych prowadził rower, natomiast sprawca wypadku T. B. (1) nie zauważył go doszło do potrącenia powoda, po czy sprawca zbiegł.

Z opinii biegłego z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych przeprowadzonej w sprawie karnej wynika jednoznacznie, że bez względu na postępowanie poszkodowanego kierujący V. dysponował możliwością dostrzeżenia jego obecności na jezdni. Kierujący nie obserwował przedpoła przed pojazdem. Zignorował zasady bezpieczeństwa w obszarze wyznaczonego przejścia dla pieszych.

Biegły wskazał, że poszkodowany zaniechał przechodzenia przez jezdnię po wyznaczonym przejściu dla pieszych oraz prostopadle do osi jezdni, jednak w kontekście techniki jazdy kierującego V., **nie miało to wpływu na zaistnienie zdarzenia**. Nawet w sytuacji, gdyby poszkodowany jechał na rowerze i tuż przed przejściem zmienił kierunek jazdy, to ta technika również nie byłaby w bezpośrednim związku przyczynowym z zaistnieniem potrącenia.

Zdaniem Sądu w kontekście powyższych ustaleń dla przebiegu zdarzenia nie miało również znaczenia to, iż u powoda stwierdzono w chwili wypadku stan po spożyciu alkoholu na poziomie 0,39 mg/l w wydychanym powietrzu.

W konsekwencji Sąd pominął wniosek zgłoszony przez interwenienta ubocznego na podstawie art. 235² par. 1 pkt 3 i 5 k.p.c.

Sąd zważył co następuje:

Powództwo co do zasady i w przeważającej części co do wysokości zasługiwało na uwzględnienie.

Powód wywodzi swoje roszczenia ze zdarzenia z dnia 20 września 2020 roku, podczas którego doznał obrażeń ciała, a za sprawcę wypadku z umowy odpowiedzialności cywilnej odpowiada pozwany.

Pozwany Ubezpieczyciel, co do zasady nie kwestionował swojej odpowiedzialności.

W niniejszej sprawie odpowiedzialność samoistnego posiadacza samochodu opiera się na zasadzie ryzyka (art. 436 § 1 kc w zw. z art. 435 § 1 kc).

Poszkodowany dochodzi zadośćuczynienia za doznany uszczerbek na zdrowiu na podstawie art. 445 kc i przesłanką odpowiedzialności sprawcy jest zasada ryzyka.

Z brzmienia art. 436 § 1 kc wynika, że dla powołania się na odpowiedzialność uregulowaną w tym przepisie poszkodowany musi jedynie wykazać występowanie związku przyczynowego między ruchem pojazdu mechanicznego a doznaną przez siebie szkodą. W takiej sytuacji posiadacz może się uchylić od odpowiedzialności wyłącznie poprzez udowodnienie, że wystąpiła jedna z trzech okoliczności zwalniających (art. 436 § 1 w zw. z art. 435 kc).

W niniejszej sprawie odpowiedzialność kierującego samochodem T. B. (1) była niesporna i została również przesądzona prawomocnym wyrokiem sądu karnego.

Odpowiedzialność pozwanego zakładu ubezpieczeń z tytułu ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów ma natomiast charakter pochodny wobec odpowiedzialności posiadacza lub kierującego pojazdem. Przy czym podstawą odpowiedzialności pozwanego za skutki zdarzenia z 20 września 2020 roku jest umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zawarta z samoistnym posiadaczem pojazdu, przez którą pozwany zobowiązał się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający.

Stosownie do treści art. 822 kc w zw. z art. 34 ust. 1, art. 35 i art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia. Ubezpieczeniem OC posiadaczy pojazdów mechanicznych jest objęta odpowiedzialność cywilna każdej osoby, która kierując pojazdem mechanicznym w okresie trwania odpowiedzialności ubezpieczeniowej, wyrządziła szkodę w związku z ruchem tego pojazdu. Odszkodowanie ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem mechanicznym, najwyżej jednak do ustalonej w umowie ubezpieczenia sumy gwarancyjnej.

W ocenie Sądu wszystkie te okoliczności uzasadniają żądanie powoda co do zasady w zakresie zasądzenia zadośćuczynienia, odszkodowania i renty za doznaną krzywdę.

Przy szkodach będących następstwem ruchu pojazdu, żądanie ich wynagrodzenia podlega ocenie na podstawie przepisu art. 436 w związku z art. 435 kc.

Pełnomocnik interwenienta ubocznego w piśmie z dnia 19 maja 2022 roku zgłosił wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego na okoliczność czy pokrzywdzony przyczynił się do powstania zdarzenia jak również o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych znajdującej się w sprawie karnej również na okoliczność przyczynienia się poszkodowanego do powstania szkody.

Przyczynieniem się poszkodowanego do powstania szkody jest każde jego zachowanie pozostające w normalnym związku przyczynowym ze szkodą, za którą ponosi odpowiedzialność inna osoba. Przyczynienie się występuje, gdy w wyniku badania stanu faktycznego sprawy dojść trzeba do wniosku, że bez udziału poszkodowanego szkoda hipotetycznie nie powstałaby lub nie przybrałaby rozmiarów, które ostatecznie w rzeczywistości osiągnęła.

W niniejszej sprawie postępowanie dowodowe wykazało, że to wyłącznie sprawca kierujący samochodem marki V. (...) odpowiada za wypadek z dnia 20 września 2020 roku, natomiast jak już zaznaczono wcześniej ewentualne nieprawidłowości po stronie poszkodowanego nie pozostają w związku przyczynowym z wypadkiem.

Powód wniósł o zasądzenie zadośćuczynienia w kwocie 80.000 zł.

W myśl przepisów art. 445 § 1 kc w zw. z art. 444 kc w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę.

Celem zadośćuczynienia jest zrekompensowanie osobie poszkodowanego krzywdy doznanej wskutek cierpień fizycznych (ból i innych dolegliwości) oraz cierpień psychicznych (ujemnych uczuć przeżywanych w związku z doznanymi cierpieniami fizycznymi lub następstwami uszkodzenia ciała albo rozstroju zdrowia). Sąd, oceniając krzywdę, bierze pod uwagę wszelkie ujemne następstwa uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia w sferze cierpień fizycznych jak i psychicznych. Nie tylko trwałe, lecz także przemijające zaburzenia w funkcjonowaniu organizmu

polegające na znoszeniu cierpień psychicznych mogą usprawiedliwiać przyznanie zadośćuczynienia pieniężnego na podstawie art. 445 § 1 kc (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 marca 2002 r., V CKN 909/00).

W dacie wypadku powód był młodym w pełni sprawnym mężczyzną, pracował zawodowo, zajmował się też gospodarstwem i opiekował się dziećmi. Po wypadku zmuszony był przebywać w szpitalu, a po jego opuszczeniu był osobą leżącą, wymagającą opieki i pomocy innych osób. Wszystkie obowiązki domowe i rodzinne musiała przejąć żona powoda, która do maja 2021 roku nie wróciła do pracy. W maju – czerwcu 2021 roku powód zaczął w miarę „normalnie” funkcjonować, chociaż nie wrócił do pełnej sprawności sprzed wypadku. Powód nie może długo siedzieć w jednej pozycji, nie może też długo chodzić, ani dźwigać. Ciągłe korzysta z rehabilitacji, dwa razy w roku w ramach NFZ, poza tym korzysta z masażu prywatnie i sam stara się ćwiczyć. Po wypadku powód nie uprawia też sporu, który wcześniej uprawiał amatorsko, natomiast stara się chodzić na basen. Ciągłe odczuwa też dolegliwości po złamaniu żuchwy, czuje też „drętwienie” zębów. Z opinii biegłych sporządzających opinię wynika, że łączny trwały uszczerbek na zdrowiu powoda wyniósł 36% (wg chirurga plastyka – 7%, wg ortopedy – 15%, wg neurologa – 10%, wg laryngologa 1%, wg chirurga szczękowego – 4%, przy czym uszczerbek z tytułu złamania nosa pokrywa się z uszczerbkiem przyznanym przez laryngologa).

W ocenie Sądu, mając na uwadze całokształt ustalonych w sprawie okoliczności, przyznane powodowi zadośćuczynienie za doznaną krzywdę w wysokości 40.000 zł w postępowaniu likwidacyjnym nie stanowi kwoty odpowiedniej do zakresu doznanych przez powoda cierpień. Skutki doznanych przez powoda obrażeń, zakres doznanych przez niego cierpień, stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu, a także aktualny stan zdrowia powoda, który nie wrócił do sprawności sprzed zdarzenia, a także wpływ wypadku na sferę psychiczną powoda uzasadniają przyznanie na jego rzecz dalszego zadośćuczynienia w kwocie 80.000 zł, zgodnie z żądaniem.

Łączna kwota zadośćuczynienia wynosząca 120.000 zł przy uwzględnieniu również nawiązki zasądzonej w postępowaniu karnym, jest zdaniem Sądu odpowiednia do zakresu krzywdy, za którą odpowiada pozwany i jednocześnie stanowi odpowiednią rekompensatę. Jednocześnie kwota ta stanowi ekonomicznie odczuwalną wartość i przy tym pozostaje umiarkowana i adekwatna do zakresu krzywdy oraz przeciętnej stopy życia społeczeństwa.

O odsetkach za opóźnienie Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 817 § 1 kc. Ubezpieczyciel obowiązany jest spełnić świadczenie w terminie trzydziestu dni, licząc od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku. Zgłoszenie szkody zostało zarejestrowane przez pozwanego w dniu 14 stycznia 2021 roku i obejmowało między innymi kwotę 350.000 zł tytułem zadośćuczynienia, w związku z czym Sąd zasądził ustawowe odsetki za opóźnienie od dnia 14 lutego 2021 roku, zgodnie z żądaniem.

Powód wniósł także o zasądzenie odszkodowania obejmującego koszty opieki w łącznej kwocie 12.449 zł.

Poszkodowany, który doznał uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia, może domagać się na podstawie art. 444 § 1 kc odszkodowania z tytułu kosztów opieki sprawowanej nad nim nieodpłatnie przez osoby bliskie (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 22 lipca 2020 r., III CZP 31/19). Tym samym koszty opieki, która była sprawowana nieodpłatnie (za czas przeszły), stanowią szkodę podlegającą naprawieniu na podstawie art. 444 § 1 kc, natomiast nie mieszczą się w zakresie szkody kompensowanej rentą, przewidzianej w art. 444 § 2 kc, zasądzonej zasadniczo na przyszłość.

Zgodnie z art. 444 § 1 kc w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty. Na żądanie poszkodowanego zobowiązany do naprawienia szkody powinien wyłożyć z góry sumę potrzebną na koszty leczenia, a jeżeli poszkodowany stał się inwalidą, także sumę potrzebną na koszty przygotowania do innego zawodu.

Powód po wypadku i opuszczeniu szpitala był osobą leżącą wymagał opieki osób trzecich w wykonywaniu codziennych czynności. Sąd miał na uwadze opinię biegłej z zakresu neurologii, która wskazała, że w okresie 3 pierwszych miesięcy powód wymagał opieki innych osób w wymiarze 6 godzin na dobę.

W pozwie wskazano, że powód domaga się zwrotu kosztów opieki za okres od dnia 1 października 2020 roku do dnia 2 listopada 2020 roku w wymiarze 6 godzin na dobę, przy przyjęciu stawki za usługi opiekuńcze w kwocie 20 zł.

Mając na uwadze opinię biegłej Sąd uznał powyższe żądanie za zasadne. Podobnie Sąd uwzględnił żądanie w zakresie kosztów opieki w wymiarze 6 godzin na dobę za okres od dnia 28 listopada 2020 roku do dnia 31 grudnia 2020 roku (33 dni x 6h x 20 zł = 3.960 zł).

Powód żądał również odszkodowania z tytułu kosztów opieki za okres od 1 stycznia 2021 roku do 30 czerwca 2021 roku.

Zdaniem Sądu, w tym czasie zakres opieki nad powodem był mniejszy i zważywszy na stan zdrowia powoda, a także opinie biegłych, w tym opinię biegłej neurolog Sąd uznał, iż zakres opieki innych osób kształtował się na poziomie 2 godzin dziennie. Wobec powyższego koszt takiej opieki to kwota rzędu 7.240 zł (181 dnix2hx20 zł). Zdaniem Sądu wskazana przez powoda stawka 20 zł za jedną godzinę opieki w ramach usług opiekuńczych odpowiada stawkom na lokalnym rynku i jest przyjmowana w wielu sprawach tego typu.

Powód wnosił również o odszkodowanie z tytułu utraconego dochodu w wysokości 4.036,68 zł.

Na podstawie ogólnej reguły z art. 361 § 2 kc podlegają naprawieniu na podstawie art. 444 kc rzeczywiście poniesiona strata, jak i utracone korzyści, do których zalicza się utracony zarobek.

W niniejszej sprawie pozwany przyznał na rzecz powoda kwotę 10.175,93 zł tytułem utraconego dochodu za okres od listopada 2020 roku do 30 kwietnia 2021 roku, przyjmując że średnie miesięczne wynagrodzenie powoda wynosiło 5.500,43 zł netto. Taka też kwota wynika z zaświadczeń załączonych przez powoda. Powód, przebywając na zwolnieniu lekarskim otrzymywał zasiłek rehabilitacyjny, przy czym pozwany nie wypłacił mu utraconego dochodu za maj, czerwiec i lipiec 2021 roku. Łączna kwota wynikająca z różnicy pomiędzy średnim miesięcznym wynagrodzeniem powoda, a wypłaconym świadczeniem wynosi 4.036,68 zł i taką kwotę Sąd uwzględnił w ramach należnego powodowi odszkodowania. W konsekwencji łączna kwota odszkodowania wyniosła 15.236,68 zł, tj. kwota ta obejmuje zarówno koszty opieki jak również utracony przez powoda dochód.

Ustawowe odsetki za opóźnienie od powyższej kwoty Sąd zasądził na podstawie art. 481 § 1 i 2 kc, zgodnie z żądaniem od następnego dnia po doręczeniu pozwanemu odpisu pozwu, tj. od dnia 27 października 2021 roku.

W pozostałym zakresie Sąd oddalił żądanie w zakresie odszkodowania jako niezasadne.

Odnosząc się do żądania w zakresie renty z tytułu zwiększonych potrzeb, Sąd miał na uwadze treść art. 444 § 2 kc, zgodnie z którym, jeżeli poszkodowany utracił całkowicie lub częściowo zdolność do pracy zarobkowej albo jeżeli zwiększyły się jego potrzeby lub zmniejszyły widoki powodzenia na przyszłość, może on żądać od zobowiązanego do naprawienia szkody odpowiedniej renty.

Renta z tytułu zwiększonych potrzeb poszkodowanego służy pokryciu przewidywanych i wysoce prawdopodobnych, powtarzających się, stałych wydatków poszkodowanego (np. na leki, specjalistyczną dietę, opiekę, dojazdy poszkodowanego na leczenie czy rehabilitację). Co prawda dla zasądzenia renty nie jest konieczne wykazanie poniesionych w związku z tym wydatków, jednak nie zmienia to kompensacyjnego charakteru tego roszczenia, które służyć ma pokryciu rzeczywiście powstałej szkody spowodowanej zwiększeniem się potrzeb poszkodowanego. Szkoła ta nie może być ustalana w sposób abstrakcyjny, ale musi uwzględniać konkretne okoliczności sprawy, indywidualną sytuację poszkodowanego. (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 23 stycznia 2015 r., I ACa 1526/14).

Powód wnosił o przyznanie renty poczynając od lipca 2021 roku i na przyszłość.

Jednocześnie wskazał, że na rentę składają się koszty opieki w wymiarze 15 godzin miesięcznie, koszty zakupu leków w kwocie 20 – 50 zł miesięcznie oraz koszty rehabilitacji w kwocie 60 zł miesięcznie.

Z opinii biegłego neurologa wynika, że zakres opieki innych osób wynosi 15 godzin w skali miesiąca, przy czym opieka ta zasadna będzie w okresie pół roku od dnia badania, które miało miejsce w lutym 2022 roku, a zatem do końca lipca 2022 roku. Jednocześnie biegła neurolog wskazała na zasadność ponoszenia przez powoda kosztów leków w kwocie 25 zł miesięcznie, maści 20 zł miesięcznie i rehabilitacji – 60 zł miesięcznie. Powód również podał, że ponosi koszty zakupu leków – do 50 zł miesięcznie, korzysta z płatnych masaży oraz rehabilitacji poza tym kupuje maści.

Wobec powyższego kwota miesięcznej renty w okresie od 1 lipca 2021 roku do 31 sierpnia wynosi 405 zł (15 godzin x 20 zł = 300 zł + 105 zł koszty leków, maści i rehabilitacji). Jednocześnie Sąd dokonał kapitalizacji renty za powyższy okres i zasądził od pozwanego na rzecz powoda łączną kwotę 5.265 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia następnego po wydaniu wyroku, tj. od dnia 30 września 2022 roku.

Jednocześnie, uznając zasadność żądania w zakresie renty z tytułu zwiększonych potrzeb Sąd zasądził na rzecz powoda rentę, poczynając od miesiąca sierpnia 2022 roku i na przyszłość w kwocie po 105 zł miesięcznie. Na wysokość tak ustalonej renty składają się: koszty ponoszone na zakup leków – 25 zł miesięcznie, koszty maści – 20 zł i koszty związane z rehabilitacją – 60 zł miesięcznie. W ocenie Sądu nie ma podstaw aby do renty zostały zaliczone koszty opieki osób trzecich, które jak już wskazano były zasadne do końca lipca 2022 roku.

W konsekwencji Sąd oddalił żądanie zasądzenia renty w pozostałym zakresie jako niezasadne.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 zdanie 2 k.p.c., mając na uwadze, że powództwo zostało uwzględnione prawie w całości i oddalenie dotyczyło nieznaczej części żądania. Na kwotę zasądzoną na rzecz powoda złożyły się: opłata sądowa w kwocie 5.065 zł, zaliczka na poczet wydatków 2.000 zł i koszty zastępstwa adwokackiego wraz z opłatą od pełnomocnictwa – 5.417 zł.

Na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zw. z art. 100 zd. 2 kpc Sąd nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim kwotę 914,45 zł tytułem wydatków poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa.

Sędzia SO Alina Gąsior

z/ odpisy doręczyć pełnomocnikowi pozwanego i pełnomocnikowi interwenienta ubocznego